

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI MUNKA ÉS HELYTÖRTÉNETI KUTATÁS A SZEGEDI TANÁRKÉPZŐ FŐISKOLÁN

Írta: KOVÁTS ZOLTÁN

A napjaink és a jövő igényét kielégítő korszerű tudás megszerzésének kérdését MARX GYÖRGY élesen exponálta a „Gyorsuló idő” című tanulmányában. [1] Szerinte „... a természettudósok és a mérnökök felezési ideje közel jár a 10 évhez. Fele annak, amit tanultak, egy évtizeden belül elavult, és fele annak, amire 10 év múlva szükségük lesz, hozzáférhetetlen.” [2] Hogy így van-e a társadalomtudományok területén is, azt nehéz lenne megítélni, de az alapgondolattal egyetérthetünk: a gyorsuló időhöz alkalmazkodó tudásra, helyesebben gondolkodási készségre van szükség. Felsőoktatásunkban is egyre jobban tért hódít az az igény, hogy munkának a gyorsulóidő tényéhez igazítsuk. [3]

A szakmai alapok megszerzése a továbbfejlődéshez nélkülözhetetlen, de a gondolkodási készség az aktivitás, az alkotó kezdeményezés útján valósul meg. „Aktivitásról teljesebb és elsődleges értelemben akkor beszélünk, amikor a tanulónak módjában van közreműködni ismeretei megszerzésében is, továbbá olyan teljesítmények elérésében, amelyek ugyanúgy lehetnek külsők, mint belsők, de személyes alkotó vagy kutató erőfeszítést kívánnak meg tőle.” [4] GAL ROGER „Hol tart a pedagógia” című művében az aktivitás kérdésének több fejezetet szentel. Igen frappánsan, lényegre törően fogalmazza meg ezt a problémát Tamm Igor Jevgenevics szovjet fizikus is: „Alkotó, tudományos kutatókat [viszont] csakis azok a tudósok képezhetnek, akik maguk is aktív kutató-munkát folytatnak. Csak ilyer tudósok olthatják a fiatalokba a tudomány iránti lelkesedést, hiszen a tanítvány nem edény, amit meg kell tölteni, hanem fáklya, amelyet fel kell lobbantani.” [5] Régen felismert tapasztalat: az ember gyorsan elfelejti azt, amit megtanulni vélt, de nehezen felejtí el azt, amit maga talált meg.

E bevezető gondolatokkal indokolni szándékoztam azt, hogy tanszékünkön e pedagógiai megfontolások szellemében vezetett és szervezett előadásokon, szemináriumokon kívül miért is jelentkezik egyre nagyobb súllyal a tudományos diákkörben végzett munka. Az aktivitás kibontakoztatásának igen magas szintű műhelyeivé válhatnak ezek a tudományos diákkörök. DR. KISSIG DIETRICHnek ülészakunkon elhangzott előadásából megismerhettük azt, hogy a Német Demokratikus Köztársaságban a marxista oktatásban milyen primátusa van a tudományos-produktív munkának. [6] A gyorsuló idővel való lépéstartás ezt követeli tőlünk is. Ezeknek a napjainkban megfogalmazott korszerű igényeknek a megvalósítását szolgálja a tudományos diákköri munka. A nevelés hatékonysága is megnövekszik a konstruktív munkakapcsolatokban.

A tudományos diákköri munka nem bontakozhat ki a hagyományos főiskolai oktatási formák (előadások, szemináriumok) jelentős tartalmi és módszertani átalakulása nélkül; hiszen a megfelelő módszerekkel, követelményekkel folyó előadói, szemináriumi munkára támaszkodik, azt viszi tovább. Tanszékünkön az előadások,

a szemináriumok és a tudományos diákköri munka egymásra épülő rendszerét alakítottuk ki. (E rendszer kérdésével legutóbbi tudományos ülésünkön Nagy István foglalkozott. [7])

A múlt eseményeinek, mozgató erőinek módszeres kifejtését, a kérdés fő problematikáját általában az előadások nyújtják. Már az előadással is segítjük a módszertani felkészülést a történeti aktív kutatásokra. A történetkutatás módszertana és a helytörténeti kutatás című előadás keretében az aktív ismeretszerzés különböző módszereivel ismerkednek meg hallgatónk. Az aktivitás kibontakozásának, a tudományos gondolkodás kifejlesztéséhez szükséges alapvető ismereteket nyújtja ez az előadás. De itt sem az a lényeg, hogy akadémikus elméleti tanfolyamot hallgassanak a kérdésről, hanem az, hogy megkapják a minimumát annak, ami a kutató, aktív munkában való meginduláshoz szükséges. Ehhez az előadáshoz kapcsolódó szemináriumokon már a szakszerű bibliográfia készítését, levéltári munkában való eligazodást gyakorolják; megismerkednek a cédulázás és a rendszerezés korszerű módszereivel.

Ilyen alapozás után kerülhet sor arra, hogy egy probléma vagy egy problémakör megoldására vállalkozzon a hallgató. A történeti problémalátás készségét az előadások, a szemináriumok hivatottak előkészíteni, sőt a szemináriumokon egy bizonyos szinten kísérlet is történik ezek megoldására. A félévi bontásban végzett szemináriumi munka azonban nem alkalmas magasabb szintű alkotó tevékenység kifejlesztésére. Az idő lényegében határt szab az elmélyülés mértékének. Ezért is válik szükségessé, hogy már első- vagy másodéves kortól kezdve a hallgató szisztematikusan foglalkozzon egy konkrét téma kidolgozásával. A tudományos diákkörbe bekapcsolódó hallgatók ehhez kapnak segítséget; az idejében elkezdett módszeres munkával sikerül hallgatóinkat elvezetni a mélyebb tudományos megismerés igaz örömeig, a tudományos gondolkodásig.

Ennek a képességnek a megszerzése teszi alkalmassá hallgatóinkat arra, hogy a gyorsuló idővel 10—20 év múlva is lépést tudjanak tartani, és az állandó önképzés életigényükké váljon. Tulajdonképpen a tudományos képzésnek elsősorban nevelőfunkciót kell betöltenie. NÁNÁSI MIKLÓS írja: „Nem egyszerűen és pusztán tudományos eredmények továbbszármaztatásáról van szó, hanem nevelésről és a tudomány kérdéseiben belül jelentkeznek. Ez a felismerés sírásója annak az avult elvnek, hogy a nevelés nem vág bele a felsőoktatás profiljába, méltatlan kicsinyesség is hozzá, azaz alsóbb iskolák reszortja, és ugyanakkor bábája az új szemléletnek, a permanens nevelés gondolatának.” [8] Igen, a teátrális, prédikációs nevelés hatástalan felsőfokon, — itt az értelem, az alkotó tevékenység kibontakoztatása, a konstruktív munkakapcsolat nevel.

A tudományos diákkör megteremtését, munkájának kiszélesítését a kutatási gyakorlat is sarkallta. A hallgató főiskolai tanulmány ideje meghatározott, s azon belül is szabad idővel viszonylag kevéssel rendelkezik. Mégis szeretne kézzel fogható, valós eredményekhez eljutni. Egy-egy nagyobb téma megoldása így összefogottságot, szervezettséget igényel. Ilyenek megoldására fogott össze hol három, hol ennél jóval több hallgató. Felosztották a munkát, de az egyes részfeladatokban történő előrehaladás befolyásolta a másik terület munkáját is. Szükségessé vált az állandó együttműködés, a kollektív tevékenység. Az erőnek ilyen összefogása egyben biztosította a téma időben történő megoldását. A tudományos diákköri munka lényegében a tudományos életben jól bevált, „team” (csoporthoz) rendszernek az alkalmazását is jelentheti. A „team” rendszernek az igen jelentős nevelői hatásán kívül — önzetlen, kollektív együttműködés — vannak negatívumai is. A tanár átfogó, irányító szerepe megnő, ez pedig csökkentheti a hallgatói munka önállóságát, de aktivitásra, önzetlen

munkára ez esetben is nagy szükség van. Egy másik nehézség az, hogy az egyéni teljesítmény értékelése gondot okoz a „team” rendszerben dolgozóknál. (Ezekre a problémákra DR. KISSIG is utalt előadásában.)

Tudományos diákkörünk tartalmi munkáját nehéz összegezni. Leginkább az jellemző rá, hogy a helytörténeti kutatásokra készít elő; hisz az általános iskolai tanár munkájában nélkülözhetetlen lesz a községe, városa, környéke történetével való beható megismerkedés. (E kérdés nevelői, pedagógiai jelentőségével részletesen foglalkozott KISS GÉZA elhangzott előadása. [9]) A helytörténeti kutatások végzésében is vezettünk be bizonyos újítást, hallgatóink ezt nem a hagyományos módon végzik, bár annak is ismerik főbb elveit. (Települési névanyag elemzése, birtokszerzés, telepítések, társadalmi tagozódás, földkérdés stb.) Ehelyett inkább egy-egy részletkérdést vesznek igen beható vizsgálat alá, s így új összefüggések meglátásáig jutnak el. Ezt a feladatot SZÁNTÓ IMRE így fogalmazta meg: „... történettudományunk elérkezett arra a pontra, amikor a magyar történelem részletfolyamataiba való elmélyedés a tudomány továbbfejlődésének elemi feltételévé vált ... elérkezett az az idő, amikor a felszíni jelenségek mögé a mélybe vesse tekintetét.” [10] — Tudományos diákkörünk kollektív témái közül most csak kettőt említenék: 1. Hallgatóink behatóan foglalkoztak a népesedési viszonyokban bekövetkező változások okaival, gazdasági és társadalmi összefüggéseivel különböző időszakokban és területeken. 2. Egy másik kollektíva a társadalmi struktúra átalakulását vizsgálta a Horthy-korszakban és a felszabadulás után, tehát egy adott időszakban, de különböző területeken. Az így végzett kutatások nemcsak helyi kuriózumként jelentkeznek történettudományunkban, hanem az országos történelem számára is hasznosítható feltárásként. A példák sorolása helyett a tudományos diákköri ülészak ad majd részleteiben is választ a tartalmi problémákra.

A tudományos diákkörben végzett kutatások tartalmi változatossága szabja meg a szervezeti formákat is. A tudományos diákköri munka önkéntességen alapul. Mindenki érdeklődési körének megfelelő témát választ. A nagyjából hasonló témán dolgozók alkotnak egy-egy szekciót tanár vezetésével. A tanszék minden oktatója egy kisebb vagy nagyobb létszámú szekció vezetője. Mind a szekcióknak, mind az egészzet átfogó tudományos diákkörnek választott ifjúsági vezetősége van. A tudományos diákkört az aktív, öntevékeny munka igénye hozta létre, s a korszerű tudományos gondolkodás kifejlesztésével jelentős szerepet tölt be tanszékünkön.

Befejezésül néhány szót a tudományos diákköri munka nehézségeiről hallgatói és tanári vonatkozásban. Ismerve hallgatóink életkori sajátosságait, a széleskörű érdeklődést, az önállóságra való törekvést, az alkotásra, a jó értelmű érvényesülésre való törekvést nem is olyan nehéz megindítani őket a tudományos kutató munka útján. Már sokkal nehezebb a megkezdett utat végigjárni. Vannak, akik elvéreznek ebben a csatában. Vagy a téma bizonyult túl nehéznek, de gyakrabban az ambíció nem elég, nincs elég kitartás a munka véghezvitelére. A kudarcok elkerülése érdekében fokozatosan kell az egyre bonyolultabb kérdések megoldásához eljuttatni őket. Ha megszerették a témát, egyre önállóbban viszik tovább. Vannak elakadások. Ilyenkor meg kell próbálni átlendíteni őket a holtpontra. A kutatás végén megint hathatós segítséget kell nyújtani abban, hogy le is tudják zárni a kibontott szálakat. Ha a hallgató eljutott a befejezésig, akkor meg kellene teremteni a jó dolgozatok részére a publikálás lehetőségét. A tudományos diákkörben készült kiemelkedő értékű dolgozatok közül már kettőnek a megjelentetése folyamatban van tanulmánykötetben, de van más dolgozatokban is érték, mely megérdemelné a publikációt. — Hallgatói vonatkozásban a tudományos diákköri munka legnagyobb nehézségének az időhiányt tartom. Az előadások figyelemmel kísérése, a szemináriumi dolgo-

zatok, az énekkar, a sportkör, egyeseknél a KISZ munka idejük legnagyobb részét leköti, nem marad idő az elmélyülésre. A tudományos diákköri munka pedig koncentrátságot igényel. Eredményeinket úgy tudtuk elérni, hogy év közben tulajdonképpen tájékozódik a kutatható kérdéstről a hallgató, így bibliográfiákat tanulmányoz, olvasgat, TIT előadásokra jár stb. Időnként meghívjuk a tanszékre történettudományunk jeles képviselőit előadások tartására. Az előadások után kötetlen konzultáció alakul ki hallgatóinkkal. A tanév tulajdonképpen e tájékozódó jellegű felkészülés jegyében telik el. Az igazi munka, a koncentrált tevékenység a tavaszi szünetben és a nyári szünetben folyik. Volt már olyan kollektív kutató csoport, amely a gyűjtött anyag rendszerezése, egyeztetése, szelektálása érdekében augusztusban önként vállalta, hogy egy hetet tölt a főiskolán. A hallgatói időhiány problémáját látva megalapozottnak véljük javaslatunkat, hogy olyan hallgatóink számára, akik aktívan dolgoznak a tudományos diákkörben, különböző kedvezményeket nyújtsunk; csökkenthenénk kötelező megterhelésüket.

Tanári vonatkozásban a nehézségek a problémák nagyjából hasonlóak. Egy 15—20 főből álló csoportnak, szakdolgozóknak az irányítása igen megterhelő, és kellő szétszórtságához vezet a tanár munkájában. Végtelen izgalmas különböző kutatási területekre bekukkantani, de maga a tanár is szükségszerűen aktivizálódik a téma megoldása érdekében. Ez azonban oda vezet, hogy a tanár saját kutató munkáját kénytelen elhanyagolni. Gyűlnek évről-évre a kutatásokkal kapcsolatos dossziék, de idő, erő már nincs arra, hogy a munka eljusson befejezéséig, a publikációig. Néha a főiskolán is nyújthatnának kedvezményt alkotó szabadság megadásával a tanárnak, hogy lélegzétvételhez jusson munkájában.

Tájékoztató jellegű előadásomban vázolni próbáltam tudományos diákkörünk megvalósított gyakorlatát kiegészítve néhány elvi indokolással. Meggyőződésem, hogy a tudományos kutató munkába bevont hallgatók tanári hivatásukra való felkészülése elmélyül, szakmai ismeretek, látóköre kibővül, hozzászoknak a módszeres, következetes munkához. Ennek további pedagógus tevékenységükre, életükre meghatározó szerepe van.

JEGYZETEK

- [1] MARX GYÖRGY, Gyorsuló idő. Új írás. 1968. január 69—81.
- [2] Chemical Engineering News-ből idéz ÁDÁM GYÖRGY, Kortárs. 1967. április
- [3] DRIEN KÁROLY, A kommunista pedagógusok személyiségének formálása a tanárképző főiskolák oktató-nevelő munkájában. A tanárképzés pedagógiai kérdései. (Szerk. CSUKÁS ISTVÁN és NAGY ISTVÁN.) Szeged. 1965. 91—107.
MEGYERI JÁNOS, Az oktatási formák helye, funkciója a felsőoktatásban, különös tekintettel a kommunista tanárképzés sajátosságaira. A tanárképzés pedagógiai kérdése. (Szerk. CSUKÁS ISTVÁN és NAGY ISTVÁN.) Szeged. 1965. 159—71.
- [4] GAL ROGER, Hol tart a pedagógia? Bp. 1967. 67.
- [5] MARX GYÖRGY i. m. 80.
- [6] KISSIG DIETRICH, Tanárjelöltek tudományos-produktív tanulmányainak tapasztalatai és eredményei a marxista-leninista oktatásban a Potsdami Pedagógiai Főiskolán. (Az 1969. márc. 3—5-i tudományos ülésszakon elhangzott előadás.)
- [7] NAGY ISTVÁN, Az előadások és szemináriumok néhány metodikai problémája a főiskolai történelemoktatásban. A tanárképzés módszertani problémái. (Szerk. SZENDREI JÁNOS és DRIEN KÁROLY.) Szeged. 1968. 285—9.
- [8] NÁNÁSI MIKLÓS, A főiskolai ifjúság önevelésének kérdéséről. A tanárképzés módszertani problémái. (Szerk. SZENDREI JÁNOS és DRIEN KÁROLY.) Szeged, 1968. 70.
- [9] KISS GÉZA, Helytörténeti kutatásokra és iskolai, valamint iskolán kívüli felhasználásokra való felkészítés problémái a főiskolai nevelő munkában. (Az 1969. márc. 3—5-i tudományos ülésszakon elhangzott előadás.)

[10] SZÁNTÓ IMRE, A helytörténet művelésének jelentősége és feladatai. (Az 1969. márc. 3—5-i tudományos ülészakon elhangzott előadás.)

РАБОТА В НАУЧНЫХ КРУЖКАХ СТУДЕНТОВ И ПОДГОТОВЛЕНИЕ К ИССЛЕДОВАНИЯМ ПО МЕСТНОЙ ИСТОРИИ В СЕГЕДСКОМ ПЕДАГОГИЧЕСКОМ ИНСТИТУТЕ

3. Ковач

В научной и общественной практике наших дней всё более и более доказывается, что энциклопедическое накопление знаний должно быть заменимым новым, удовлетворяющим требованиям современности знанием.

В научных кружках студентов преподаватели и студенты стремятся достигнуть этой цели. На кафедре истории тематика лекций, практических занятий и научных кружков студентов тесно связаны друг с другом. На лекциях по методологии исторических исследований студенты слушают о разных методах активного приобретения знаний. На практических занятиях студенты усваивают методы составления библиографий, архивной работы и т.д. Одной из самых важных задач лекций является выработать в студентах склонность к увлечению исторических проблем. Даже на практических занятиях они пытаются приступить к решению этих проблем. Но практические занятия не могут полностью обеспечивать формирование навыков научной работы на более высоком уровне. Поэтому необходимо, чтобы студенты — в том числе и первокурсники и второкурсники — регулярно участвовали в научных кружках студентов.

Необходимость работы студентов в научных кружках объясняется и другими фактами. Решение проблем, выдвинутых в научной жизни требует много времени. Студенты могут успешно содействовать в решении таких вопросов, которые превышают силу и время одного исследователя. Регулярное взаимодействие может быть осуществимым в хорошо организованном, научном кружке студентов. Речь идёт о применении системы „ТЕАМ”, которая широко распространена в научной жизни. В этой системе неизбежно уменьшается самостоятельность работы студентов, тем не менее такие группы не могут обходиться без активного содействия соучастников. Кроме этого в значительной степени усложняется и оценка личной работы. (См. ссылку на эту проблему в докладе Д Киссинг). Научный кружок студентов на нашей кафедре подготавливает будущих преподавателей прежде всего к исследованиям по местной истории. Эти исследования рождаются не традиционным методом (хотя студенты в общих чертах знакомятся и спрадиционным методом). Углубляясь в рассмотрение частных вопросов, студенты доходят до уловления новых взаимосвязей. Таким образом, они подвергали анализу изменения в демографических условиях. В разных местах и в разные периоды, или они рассматривали изменения социальной структуры в один и тот же период, но в разных местах. Такие исследования помимо локального значения имеют всеобщее значение.

Участие в работе научных кружков студентов является добровольным. Каждый соучастник кружка выбирает тему в зависимости от своего круга интересов. Студенты, работающие над схожими темами, входят в одну секцию. Каждый преподаватель на кафедре заведует по одной секции. Во главе секции и кружка стоит молодёжное правление.

Организация научного кружка студентов была вызвана потребностью в активной самостоятельной работе, и кружок играет значительную роль в развитии научного мышления на нашей кафедре.

DIE ARBEIT DER WISSENSCHAFTLICHEN STUDENTENZIRKEL UND DIE VORBEREITUNG ZU LOKALGESCHICHTLICHEN FORSCHUNGEN AN DER PÄDAGOGISCHEN HOCHSCHULE IN SZEGED

von Z. Kovács

Die Arbeit der wissenschaftlichen Studentenzirkel kann ohne eine erhebliche inhaltliche Umgestaltung der hergebrachten Unterrichtsformen der Hochschule (Vorlesungen, Seminare) nicht erfolgreich sein. Am Lehrstuhl für Geschichtswissenschaft wurde ein aufeinander gegründetes System der Vorlesungen, der Seminare und der Arbeit in den wissenschaftlichen Studentenzirkeln ausgebaut. Die systematische Darlegung und Problematik der Ereignisse der Vergangenheit und ihrer Triebkräfte bringen die Vorlesungen. Im Rahmen der Vorlesung über Methodik der Geschichtsforschung

werden die Hörer mit den verschiedenen Methoden des aktiven Erwerbens von Kenntnissen vertraut gemacht. In den mit dieser Vorlesung verbundenen Seminaren üben sie die Anfertigung fachgemässer Bibliographien, das Zurechtfinden in archivarischen Arbeiten und lernen die zeitgemässen Methoden der Aufnahme und systematischer Ordnung von Zetteln kennen.

Erst nach einer solchen Grundlegung kann es dazu kommen, dass ein Hörer das Lösen eines Problems oder Problemenkreises übernimmt. Die Fertigkeit des Erfassens der Probleme auszubilden sind die Vorlesungen und die Seminare berufen; in den Seminaren wird sogar auf einem bestimmten Niveau der Versuch gemacht, sie zu lösen. Die nach Semestern gegliederte Seminararbeit ist aber zur Entfaltung einer schöpferischen Tätigkeit auf höherem Niveau nicht geeignet. Deshalb wird es auch nötig, dass die Hörer sich bereits vom ersten oder zweiten Jahrgang an systematisch mit der Ausarbeitung eines konkreten Themas beschäftigen. Dazu wird den angeschlossenen Hörern in den wissenschaftlichen Studentenzirkeln Hilfe geboten. Mit der rechtzeitig begonnenen methodischen Arbeit gelingt es, unsere Hörer zur wahren Freude der tieferen wissenschaftlichen Erkenntnis, zum wissenschaftlichen Denken hinzuführen. Durch die Aneignung dieser Fähigkeit wird es den Hörern möglich, mit der beschleunigten Entwicklung auch nach 10—20 Jahren Schritt zu halten und die beständige Selbstbildung als eine unentbehrliche Lebensforderung anzusehen. Ein weiterer Ansporn zur Schaffung der wissenschaftlichen Studentenzirkel entstand aus einem anderen Bedürfnis. Das Lösen der im wissenschaftlichen Leben vorkommenden Probleme erfordert manchmal mehrere hundert, ja tausend Arbeitsstunden. Das übersteigt die Arbeitskraft eines einzelnen Forschers. Bei der Bearbeitung solcher verwickelterer Themen wird das Heranziehen von 5—5— oder mehr Forschern oder Hörern nötig. Das Fortschreiten in einzelnen Teilaufgaben kann aber durch die Arbeit in anderen Gebieten beeinflusst werden. Es wird ein ständiges Zusammenwirken, eine kollektive Arbeit erforderlich. Die Arbeit auf einem solchen Niveau kann aber nur ein wohl organisierter Studentenzirkel lösen. Es handelt sich um die Anwendung des im wissenschaftlichen Leben wohlbewährten und immer mehr verbreiteten Team-Systems. Das Team-System hat aber ausser der sehr bedeutenden erzieherischen Wirkung — durch selbstloses, kollektives Zusammenwirken — auch negative Seiten. Die umfassende, richtunggebende Rolle des Professors nimmt zu, obwohl die Aktivität, die selbstlose Arbeit auch in diesem Falle sehr nötig sind. Auch die Bewertung wird schwerer.

Inhaltlich ist die Arbeit unseres Studentenzirkels ziemlich schwer zusammenzufassen. Sie kann vielleicht am besten dadurch charakterisiert werden, dass sie auf lokalgeschichtliche Forschungen vorbereitet; in ihrer zukünftigen Arbeit als Grundschullehrer wird ja unseren Studenten die eingehende Kenntnis der Geschichte ihrer Gemeinde und deren Umgebung unentbehrlich sein. Diese lokalgeschichtlichen Forschungen werden aber nicht mit den hergebrachten Methoden betrieben, obwohl deren Hauptprinzipien (Analyse des Namenmaterials der Siedlung, des Erwerbs der Besitztümer, der Ansiedlung, der gesellschaftlichen Gliederung, der Bodenfrage usw.) den Studenten bekannt sind. Sie sollen vielmehr durch die eingehende Untersuchung einzelner Teilprobleme zur Einsicht in neue Zusammenhänge gelangen.

Die Formen der Organisation sind durch die inhaltliche Mannigfaltigkeit der Forschungen bestimmt. Die Arbeit in dem wissenschaftlichen Studentenzirkel beruht auf Freiwilligkeit. Jeder wählt ein seinem Interessenskreis entsprechendes Thema. Die an ähnlichen Themen arbeitenden bilden eine Sektion, unter Leitung eines Lehrers. Jedes Glied des Lehrpersonals am Lehrstuhl leitet eine Sektion von kleinerer oder grösserer Stärke. Sowohl die Sektionen, als der sie umfassende Studentenzirkel haben einen aus der Jugend gewählten Vorstand. Der wissenschaftliche Studentenkreis, durch den Anspruch auf aktive, selbständige Arbeit wachgerufen, spielt eine wichtige Rolle in der Entwicklung des zeitgemässen wissenschaftlichen Denkens.